

Saksbehandler
Arild Kjølrsrud - telefon: 38058302

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo

Høringsuttalelse til ny NOU 2012:1 Til barns beste. Ny lovgivning for barnehagene

Sørlandet kompetansesenter har mottatt invitasjon fra Kunnskapsdepartementet vedr. høring av fremlagte utredning Til barns beste, jfr. vedlagte liste over høringsinstanser og med høringsfrist 4.mai.

Bakgrunnen for at senteret er nevnt særskilt i listen over høringsinstanser kan tilskrives vårt langvarige engasjement og arbeid overfor barn med behov for tidlig innsats i tidlig alder.

Vår høringsuttalelse vil ha særlig fokus på barn med særskilte behov og forhold som kan ha betydning for disse barna.

Overordnet vil vi tilkjennegi tilfredshet med både juridiske, faglige og systemiske aspekter ved utredningen. Tematisk vil vi kommentere følgende:

1. Barn som ikke går i barnehage

Hvem skal være sakkyndig overfor disse barna? §45 hjemler PPTs rolle i forhold til saker om spesialpedagogisk hjelp i barnehagen, mens retten til spesialpedagogisk hjelp (§40) også gjelder barn som ikke går i barnehage, med de begrensninger som fremgår av § 4 Saklig virkeområde. Sett i lys av de begrensninger som fremgår av lovens virkeområde ville det fremstå med mindre tvil dersom § 45 første ledd, siste del av setning var formulert "...i saker om spesialpedagogisk hjelp for barn under opplæringspliktig alder".

I St.meld.18 Læring og felleskap går departementet inn for at når opplæringslovens bestemmelser som gjelder barn under opplæringspliktig alder flyttes til barnehageloven blir ikke rettighetene til barn som ikke går i barnehage svekket.

2. Tidlig innsats

En del barn er i risikozonen allerede etter fødsel. For mange av disse vil det, som utredningen peker på, være viktig å få igangsatt umiddelbare tiltak og § 42 hjemler en plikt for kommunen til å fatte midlertidige vedtak. Ufordringen, slik vi ser det, består ofte i manglende koordinering og samhandling mellom ulike instanser både innen og mellom kommunalt og statlig nivå. Rettigheten om Individuell plan regulerer en plikt til samarbeid på tvers av ulike forvaltningsnivåer og vi registrerer

at barnehagens plikt til delta i slikt arbeid er hjemlet i § 46.

Hørselssektoren i Statped har utviklet et "Straks-tilbud" som innebærer et forpliktende samarbeid mellom Helseforetak og Statped og aktuell kommune straks etter diagnostisering/oppdaging av hørselstap.

Vi savner en lovregulert plikt på tvers av helselovgivning, sosiallovgivning og Lov om barnehager som på en bedre måte enn i dag ansvars plasserer en tidlig koordinert innsats.

3. Overganger

I utredningen redegjøres det for hvorfor utvalget ikke har funnet det hensiktsmessig å vurdere nærmere regler for samarbeidet mellom barnehage og skole. I forhold til barn med særskilte behov ser vi at § 40 fjerde ledd sikrer barnets rettigheter ved flytting til annen kommune. Hvordan kan lovverket bidra til å redusere usikkerheten hos foresatte i forbindelse med at barnet skal over i skolen? Hvordan få til en smidig overgang når rettighetene til h.h.v spesialpedagogisk hjelp og spesialundervisning er hjemlet i to ulike lover?

4. Forskningsinnsats på feltet.

Utvalget redegjør for forskningsinnsatsen på feltet, strategier og virkemidler, bl.a om behovet for oppbygging av forskningsmiljøer.

I Statpeds arbeid med omstilling til en virksomhet fra og med 1.1.2013 inngår også arbeidet med å utvikle en FoU-strategi. Et av tre hovedmål for Statped vil være FoU-relatert virksomhet. Programmet Vi sprenger grenser som skal ha et særskilt fokus på opplæringstilbudet til elever med generelle lærevansker og utviklingshemninger, skal ha førskolelærere og lærere som målgrupper. Programmet skal være forankret i Statped og bruke ressurspersoner fra barnehager, skoler og universitets- og høgskolesektoren.

Programmet kan være et bidrag til økt fokus på noen av de utfordringer som trekkes frem i kap. 21 Forskning.

5. § 2.16 i Opplæringsloven (ASK) tas inn i ny Lov om barnehager

Vi viser til Prop. 84 L(2011-2012) Endringer i opplæringslova og privatskolelova og ny § 2-16 som skal lyde:

§ 2-16 Opplæring av elever med behov for alternativ og supplerende kommunikasjon (ASK)

Elevar som heilt eller delvis manglar funksjonell tale og har behov for alternativ og supplerende kommunikasjon, skal få nytte eigna kommunikasjonsformer og nødvendige kommunikasjonsmiddel i opplæringa.

Vi forutsetter at denne rettigheten også gjøres gjeldende for barn i førskolealder.

Med hilsen

Jarl Formo(s)
Direktør

Arild Kjølsvrud
Avdelingsleder